

הוא נולד כפולני נוצרי ★ הוא התגייד כדי להזדהות עם הקורבנות של הרדיפות הגיזעניות

בארץ לימין הקיצוני והוא היה מזכיר תנועתו של מאיר כהנא ★ עכשיו הוא מזדעזע

”אני אחסום כגופי את מאיר ייאיים על הערכים” ההכרזה אינה מפתיעה. רבות כמוה נשמעו בזמן האחרון. אך זהותו של המכריז היא כהחלט מפתיעה. אמר זאת אנדרי קלצ'ינסקי — צייר, חבר מרכז תנועת החרות, המוכר מזה שנים כלוסם בשגרירות הגרמנית. בגלל היחס הסלחני לנאצים במערב-גרמניה. קלצ'ינסקי, איש הימין הקיצוני, שכמה מנאשמי המחתרת היו מחבריו הטובים ואילו הוא עצמו היה מזכיר תנועת כך של מאיר כהנא בתחילת שנות ה־80 (העולם הזה 1.8.84), עובר כאחרונה מהפך מחשבותי. בימים אלה הוא עוסק באירגון קבוצה חדשה של אנשי ימין ושמאל שתיקרא הליגה למילחמה בפאשיזם. בין שיחת טלפון אחת לשנייה מהמטה שלו, בדירתו השכורה בפאשיזם תל־אביב, הוא אומר על שותפו הפוליטי לשעבר, הח”כ הנאצי: „העולם כבר קבע את עמדתו מה עושים למי שנאשמים בפשעים נגד האנושות, וזה בא לידי ביטוי ברצועות שהוא משמיע ובמעשים שהוא מטיף להם. בית־מישי פט בנירנברג, ששפט את הנאצים ב־שנת 1946, קבע זאת — לא אני”.

עד זוב דם **★** **אנשים רבים משנים את דיו עותיהם מן הקצה אל הקצה, אך**

אך עתה הם היו טרורים בענייני יום־יום. בגיל 18 התגייס קלצ'ינסקי לצבא ואף נשלח לקורסי קצינים. הוא לא סיים אותם — „לא העליתי על דעתי שקיימים מימרים כאלה של אנטי־שמיות. כל קבוצת חיילים היתה נהנית לשחק במישחק הורדת מיכנסיים. כך הם היו יכולים לגלות מיהו יהודי. „סירבתי להסיר את המיכנסיים. נשלחתי לכלא, ואז הבנתי שיש לי גורל משותף עם העם היהודי”.

בשנת 1967 הגיעו לארץ ההורים, אנדרי ואחיו הצעיר ממנו, כוהן. אנדרי ביקש להתגייס מייד לצה”ל. הסבירו לו שטוב יעשה אם יתגייד. „אמר לי שיש לי משהו מיותר בין הרגלים” אומר קלצ'ינסקי בחיור, „מכיוון שלא הפריע לי שיחתכו — הסכמתי מייד”.

אובדן צלם־אנוש **★**

בן אז עברו עליו ניסים ונפלאות. הוא הספיק להסתובב בשולי ה־שמאל הרדיקאלי בארץ, למכור ציורים מבית לבית, פרי מיכחולו ומיכחולם של אחרים. הוא הגיע לתנועת החרות, בזכות היחס השלילי שהם גילו ליחסים בין ישראל וגרמניה. בין קלצ'ינסקי ומנחם בגין נקשרו יחסים מיוחדים. אחריכך התחבר קלצ'ינסקי עם אריאל שרון. הוא הקים אירגון חצי מחתרתי.

”אחסום אותו בגופי!”

אנדרי קלצ'ינסקי רוצה להקים „ליגה למילחמה בפאשיזם”, שבה יתלכדו אנשי הימין והשמאל נגד תנועתו של מאיר כהנא

JUDE קלצ'ינסקי שובת רעב מול שגרירותה של מערב־גרמניה בתל־אביב, ועל חולצתו טלאי צהוב והכתובת „יהודי” בגרמנית. בתי־המישפט בגרמניה למושעי־מילחמה נאציים. של מנחם בגין. סיבת השביתה: היחס העדין של בתי־המישפט בגרמניה למושעי־מילחמה נאציים.

בל נשכת. שנועד לפגוע בשרידי הנאצים ככל העולם יזרחיק עד הימין הקיצוני (העולם הזה 4.4.84).

היום הוא כבר מדבר אחרת. קלצ'ינסקי הוא אב לשתי בנות יפהפיות. סמדר (סמדר) ושרון. הצעירה קרויה על שמו של שריהתעשייה והמסחר. הן כוכבות־קולנוע. הבכורה סמדר, 22, היא רוגמנית צילום מבוקשת. שרון, בת 16, היא בתחילת דרכה על המסך ומול המצלמה, והיא תככב כסרט ישראלי חדש. חסמבה ושוודי הסר־סיים.

אומר היום קלצ'ינסקי, במכת לא־חור, כשהוא סוקר את חייו יוצאי־הדופן: „לא התגיירתי כדי שבני עמי החדש יעשו לערכים את מה שבני עמי הקודם עשו ליהודים. אז ראיתי בכך אובדן צלם־אנוש. ולכן התגיירתי. אבי הציל יהודים משום שבני־עמו התנכלו להם. האם עמי החדש יאלץ אותי להגן על העם השני שחי בארץ הזאת?”

אפסים רקובים **★**

קלצ'ינסקי מדבר בלהט. הוא קרדין מתקשה להבין מה קורה כאן. הוא נמלט ממשבר זהות בפולין, כשהוא משאיר אחריו מישפחה גדולה, דוד המשמש מזכיר־כנסיה ואחרים. שהם בעלי רגנות בצבא. עתה הוא חש כמחנק דומה שאיפיון את צעירותו. „אינני חושב שמה שקורה כאן, גיזענות, נאציזם וטרור נגד ערכים, וזהי שאלה של ימין ושמאל. גם אני למדתי יהדות, ואני זוכר שלימדו אותי שהמייחד את הדת היהודית היא ההומאניות שלה וערכיה הנעלים.

המהפך הנפשי של קלצ'ינסקי אינו דומה לזה של אחרים. מפני שהוא נולד כנוצרי והתגייר מתוך הכרה חופשית בגיל 21.

חייו של הפולני בן ה־47 הם סיפור מרתק בפני עצמו. הוא נולד בשנת 1937 בעיירה קטנה, צפונית לוורשה. אמו, ארנה, היתה נצר רחוק למישפחה יהודית. האב, קאתולי אדוק, לא היה קרוב מעולם ליהדות. הסב, אבי האב, לא חיבב יהודים במיוחד.

מילחמת העולם השנייה קירבה את מישפחת קלצ'ינסקי ליהדות. מספר אנדריו, הייתי ילד כשפרצה המילחמה. ואת השנים הראשונות לחיי אינני זוכר היטב. אבל בבית דיברו על מה שאבי ודיסלב, עשה למען הצלת יהודים. לא ידעתי אז מי הם ומדוע הם נרדפים. אבל ידעתי שהוא ואמי, ארנה, עסקו יום ולילה בהצלתם. חלקם אף הוסתרו אצלנו בבית. אחרים קיבלו עזרה, כסף או מזון, והמשיכו הלאה כדרכם. כשגרלתי הסביר לי אבי שהוא עשה מה שעשה משום שרצה שבכל בוקר יוכל להביט במראה בגניזקוף ולא לירוק עליה מבושה”.

אחריכך זוכר אנדרי סיפורים ומריאות יהודים רתיים מובלים כרחובות, כשהם מוכים עד זוב דם.

ביקור בוורשה הותיר בו, כילה, רושם עז ביותר. הפולנים והגרמנים היו תמימי־דעים בעניין אחד — כך הוא משחזר כיום חוויות שהוא זוכר מאז — שהיהודים חייבים להיעלם.

שנות צעירותו ונחרותו עברו עליו כנער פולני לכל דבר. מאורעות המילי־חמה היו נחלת־העבר. בנייה־מישפחה התגאו במעשי ההורים בזמן המילחמה.